

Nr 552

Av herr **Ohlin m. fl.**, *angående omkostnads- och försäkringsavdrag vid beskattningen, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 475 i Första kammaren)

Taxeringsmyndigheternas erfarenheter av schablonavdragen har inte visat sig medföra den förenkling av taxeringsarbetet, som var reformens syfte. Såväl den enskilde skattebetalarens deklarationsarbete som myndigheternas taxeringsgöromål har tillkrånglats och försvårats. Riksdagens revisorer har vid två tillfällen dels år 1957 och dels år 1959 företagit undersökningar rörande erfarenheterna av schablonavdragsreformen. Båda undersökningarna har klart givit vid handen, att de ändrade taxeringsreglerna inte visat sig infria förväntningarna. År 1959 uttalade revisorerna sålunda bl. a.:

Speciellt synas avdragen under inkomst av tjänst och för försäkringspremier m. m. vålla besvär för både deklaranterna och taxeringsmyndigheterna. Icke minst de sistnämnda förorsakas mycket arbete genom att de nödgas rätta deklARATIONERNA i de fall, då deklaranterna icke själva förstått att göra schablonavdrag med åsyftade belopp. Härigenom nödgas vederbörande myndigheter sätta till tid, som eljest kunde användas till att granska exempelvis mera svårkontrollerade deklARATIONER. Vidare kan det ifrågasättas om icke schablonavdraget för försäkringspremier motverkar det syfte som ursprungligen låg till grund för försäkringsavdragets införande, nämligen att uppmuntra till anskaffandet av ett önskvärt försäkringsskydd. Schablonavdraget under inkomst av tjänst synes för att möjliggöra förhöjt avdrag locka till försök att konstruera utgifter, vilka sammantagna överstiga med någon krona jämnt hundratal kronor.

De gjorda erfarenheterna bör enligt vår mening föranleda en justering av riksdagens tidigare beslut beträffande schablonavdragen. I enlighet med statsrevisorernas förslag föreslår vi följande justeringar:

1. Omkostnadsavdraget skall vid taxeringen uppföras med specificerat belopp, dock alltid lägst 100 kr. Avrundningen uppåt till närmaste hundratal kronor bör sålunda slopas. Härigenom bortfaller incitamentet för den skattskyldige att söka redovisa omkostnader, som för upp avdragsbeloppet till ett högre liggande hundratal kronor.

2. Avdrag för försäkringspremier skall få göras med det belopp, som motsvaras av erlagd premie med bibehållen maximering. Schabloneringen av försäkringsavdragen, som innebär att ett visst avdrag för försäkringspremier alltid skall göras oavsett storleken av faktiskt erlagda premier, bör således slopas. Schablonregeln strider klart mot intresset att genom rätt till avdrag för försäkringspremier stimulera det enskilda försäkringsspa-

randet. Den nuvarande utformningen av regeln medför enligt taxeringsmyndigheternas erfarenheter dessutom ett mycket stort antal feldeklARATIONER, som taxeringsmyndigheterna måste rätta.

3. Den beskattningsbara inkomsten skall i enlighet med tidigare gällande regler avrundas nedåt till närmaste tiotal kronor. Avrundningen till närmast lägre 100-tal kronor har inte medfört någon arbetsbesparing vid skattedeberiteringar.

Det bör särskilt framhållas, att vårt förslag innebär att det s. k. löntagaravdraget kvarstår orubbat.

De föreslagna justeringarna kan beräknas medföra ett inkomsttillskott för statsverket av ca 80 milj. kr. för helt år. Ändringen föreslås gälla fr. o. m. 1963 års taxering.

Under hänvisning till det anförda hemställes,

A. att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i ifrågavarande skatteförfattningar, att det s. k. omkostnadsavdraget skall uppföras med i deklARATIONEN redovisat belopp, dock lägst 100 kr., och att med bibehållande av nuvarande maximisummor försäkringsavdraget må utnyttjas till det belopp som motsvaras av erlagda premier samt att avrundning av den beskattningsbara inkomsten skall ske nedåt till jämna tiotal kronor;

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningstext.

Stockholm den 26 januari 1961

Bertil Ohlin

Wald. Svensson

Gunnar Helén

Bertil von Friesen

Manne Ståhl

Sven Wedén

Henning Gustafsson

Sven Gustafson

Brita Elmén

i Skellefteå

i Göteborg